

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVI-a, Timișoara, 25-28 aprilie 2024

LIMBA LATINĂ

Clasa a XII-a

I. Oferiți o variantă de traducere literară a următorului text, din limba latină în limba română: (50 p.)

Cicero încearcă să îi convingă pe senatori despre zădărnicia încheierii păcii cu M. Antonius

His igitur omnibus victoriam sperantibus pacis nomen adferemus, id est desperationem victoriae? Quid, si ne potest quidem ulla esse pax? Quae enim est condicio pacis, in qua ei, cum quo pacem facias, nihil concedi potest? Multis rebus a nobis est invitatus ad pacem Antonius, bellum tamen maluit. Missi legati repugnante me, sed tamen missi, delata mandata; non paruit. Denuntiatum est, ne Brutum obsideret, a Mutina discederet; oppugnavit etiam vehementius. Et ad eum legatos de pace mittemus, qui pacis nuntios repudiavit? Verecundiosemne coram putamus in postulando fore, quam fuerit tum, cum misit mandata ad senatum?

(M. Tullius Cicero, *In Antonium*, XII, 5)

II. Citiți cu atenție următoarele versuri:

Custode rerum Caesare non furor
Civilis aut vis exigit otium,
Non ira, quae procutit enses
Et miseras inimicat urbes. [...]
Nosque et profestis lucibus et sacris
Inter iocosi munera Liberi
Cum prole matronisque nostris
Rite deos prius apprecati
Virtute functos more patrum duces
Lydis remixto carmine tibiis
Troiamque et Anchisen et almae
Progeniem Veneris canemus.
(Q. Horatius Flaccus, *Carmina*, IV, 15)

Cât timp tu, Augustus, păzitor al statului vei fi
În liniștitul nostru trai nu ne vom prigoni,
Nici furia războaielor civile, nici urgia de răzbunări, nici armele
vrăjmașe ce mânia
Le făurește, crâncenă discordie suflând
Asupra bietelor cetăți și ura aprinzând. [...]
Așa că-n zi de lucru noi și-n zi de sărbătoare,
De Bacchus reînsuflețiți cu vesela-i licoare
Și, după rituri, mai întâi rugându-ne la zei,
Cânta-vom apoi la un loc cu fii și cu femei,
Cu glas, cu flaut lidian, comandantii ce și-au arătat,
După strămoșescul obicei, virtutea-n chip adevărat,
Apoi de Troia vom cânta, de al ei mult iubit
Anchise și de-al Venerei urmaș preafericit.
(traducerea – D. C. Ollănescu)

In medio classis aeratas, Actia bella,
Cernere erat, totumque instructo Marte videres
Fervere Leucaten auroque effulgere fluctus.
Hinc Augustus agens Italos in proelia Caesar,
Cum Patribus populoque, Penatibus et magnis Dis,
Stans celsa in puppi, geminas cui tempora
flammas
Laeta vomunt patriumque aperitur vertice sidus. [...]
Talia per clipeum Vulcani, dona parentis,
Miratur rerumque ignarus imagine gaudet,
Attollens humero famamque et fata nepotum.
(P. Vergilius Maro, *Aeneis*, VIII, 675-681 și 729-731)

Pe mare, iată, flotele de-aramă
Le vezi acum: e lupta de la Actium,
Și fierbe Leucadia întreagă
De armile-acolo rânduite,
Și fulgeră talazurile-n aur.
E-nfățișat aici Augustus Caesar
Pe o corabie naltă, cu senatul,
Și cu poporu-ntreg, și cu Penații,
Și cu slăviții zei. El îi urnește
La luptă pe itali. Lui două flăcări
Din tâmple sprinten îi țâșnesc și-n creștet
Se desfășoară steaua părintească [...]
Asemenea minuni privește Enea
Pe scutul lui Vulcan, dar de la mama,
Zeița Venus. Nu pricepe tâlcul,
Dar, bucurat de chipuri, el ridică
Pe umeri faima și destinul Romei.
(traducerea – G. I. Tohăneanu)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.
Concurenții pot folosi dicționarul latin – român (sau latin – o limbă modernă).

Pe baza celor două fragmente, redactați o analiză literară comparativă a versurilor propuse, în care să prezentați viziunea celor doi poeți despre Roma, mitul fondator și conceptul de autoritate, exprimate în textele de mai sus. Veți avea în vedere următoarele aspecte: (40 p.)

- prezentarea unor elemente minimale de contextualizare a versurilor date în opera autorilor latini;
- analiza ideilor poetice, prin raportare la viziunea lui Horatius și Vergilius despre Roma, mitul fondator și imaginea autorității;
- ilustrarea ideilor poetice prin referiri pertinente la simboluri/motive poetice/cuvinte-cheie din versurile date;
- identificarea a trei figuri de stil diferite și comentarea rolului lor în construcția ideilor poetice.

Notă: Analiza literară va fi axată pe valorificarea textelor date. Nu vor fi punctate aspecte biobibliografice generale.